



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem Mgr. Janem Lipertem ve věci

žalobce: P. H. narozený dne
bytem
zastoupen advokátkou Mgr. Olgou Růžičkovou
sídlem Dubská 390/4, 415 01 Teplice

proti
žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2

o zaplacení 50 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba o zaplacení částky 50 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 1. 12. 2018 do zaplacení se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení v částce 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 17. 1. 2019 se žalobce se po žalované domáhá přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 50 000 Kč způsobenou nepřiměřenou délkou řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn.
2. Žalovaná navrhl žalobu zamítnout. Uvedla, že v předmětném řízení sice shledala období nečinnosti soudu, celková délka řízení však byla přiměřená a nedošlo tedy k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě. Řízení bylo komplikované problematickým doručováním žalovaným.

3. Soud věc rozhodl dle § 115a o. s. ř., aniž by nařizoval jednání, neboť pře je objasněna listinnými důkazy a účastníci s tímto postupem souhlasili.
4. Mezi účastníky bylo nesporné předběžné uplatnění nároku u žalované.
5. Mezi účastníky bylo sporné, zda doba napadeného řízení byla nepřiměřená.
6. Ze spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem, sp. zn. [REDAKCE] soud zjistil, že se žalobce jako žalující domáhal vydání směnečného platebního rozkazu po žalované P [REDAKCE] L [REDAKCE] a M [REDAKCE] V [REDAKCE] žalobou podanou dne 27. 12. 2013. Druhý žalovaný byl označen bytem [REDAKCE] K výzvě soudu žalobce dne 21. 5. 2014 zaplatil soudní poplatek za žalobu a dne 26. 5. 2014 odstranil vady žaloby. Dne 29. 5. 2014 byl vydán směnečný platební rozkaz. Byly činěny opakované pokusy o doručení soudních písemností včetně doručování do ciziny. Dne 30. 3. 2015 provedl soud mezinárodní dožádání na Městský úřad [REDAKCE], za účelem zjištění adresy žalovaného č. 2. Dne 17. 4. 2015 obdržel soud odpověď. Dne 17. 2. 2016 byl platební rozkaz zrušen. Dne 11. 3. 2016 soud opětovně provedl mezinárodní dožádání [REDAKCE] za účelem zjištění pobytu žalovaného č. 2. Dne 11. 4. 2016 soud mezinárodně dožádal [REDAKCE] o doručení písemnosti. Dne 2. 6. 2016 dožádaný soud sdělil, že se nepodařilo písemnost doručit. Dne 6. 9. 2016 pak ke své žádosti soud obdržel další sdělení od [REDAKCE] a proto soud dne 21. 6. 2017 ustanovil žalovanému č. 2 opatrovnici. Dne 31. 8. 2017 se opatrovnice vyjádřila k žalobě. Dne 19. 9. 2017 bylo nařízeno jednání na den 23. 11. 2017. Pro nemoc žalované bylo jednání odročeno na den 9. 1. 2018, při kterém vzal žalobce žalobu vůči žalovanému č. 2 zpět. Žalovaná č. 1 byla zavázána k úhradě žalované částky. Řízení pravomocně skončilo 14. 2. 2018. Řízení trvalo 4 roky, 1 měsíc, 2 týdny a 4 dny.
7. Podle § 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“), stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
8. Podle § 5 písm. a), b) OdpŠk stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.
9. Podle § 13 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
10. Podle § 31a odst. 1 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlídně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlídně se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

11. Nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., provedenou zákonem č. 160/2006 Sb., s účinností od 27. 4. 2006 (§ 31a zákona). Zakotvením uvedeného nároku zákonodárce naplnil požadavek vyvěrající z čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb., dále "EÚLP"). Podle čl. 6 odst. 1 věta první EÚLP má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Smyslem novely bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 z Evropského soudu pro lidská práva se sídlem ve Štrasburku (dále jen „ESLP“) na vnitrostátní úroveň, což ostatně zákonodárce výslovně vyjádřil v důvodové zprávě k zákonu č. 160/2006 Sb. Zdejší soud je tak toho názoru, že má-li odškodňovat na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva primárně zakotveného již v EÚLP, je žádoucí, aby jeho rozhodování vycházelo z kritérií ustavených judikaturou ESLP.
12. Délka řízení je ve smyslu judikatury ESLP nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Soud ve své judikatuře upřednostňuje globální, celkový pohled na řízení. Proto existující průtah jen v určité fázi řízení ESLP toleruje za předpokladu, že celková doba řízení nebude nepřiměřená. Naopak i v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze dle ESLP konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení jeví nepřiměřeně dlouhou. Nepřiměřeně dlouhými shledává ESLP nicméně i ta řízení, která sice trvala relativně nepříliš dlouho, byla však zatížena nepřiměřeným obdobím nečinnosti ve vztahu k celkové délce řízení (shodně Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010).
13. Posuzované řízení trvalo vůči žalobci od 27. 12. 2013, kdy podal žalobu do 14. 2. 2018, kdy pravomocně skončilo, tedy cca 4 roky a 1 měsíc. Soud byl nečinný v době od 17. 4. 2015 do 17. 2. 2016 a v období od 6. 9. 2016 do 21. 6. 2017. Jinak soud neshledal žádné průtahy, úkony soudu probíhaly plynule, v adekvátních lhůtách a směřovaly ke skončení věci.
14. Na podkladě shora vyloženého dospěl soud k závěru, že v posuzovaném řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu představovanému jeho nepřiměřenou délkou, neboť celkovou délku namítaného řízení lze s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem globálně nazíraného řízení hodnotit přes zmíněné období nečinnosti soudu jako přiměřenou; existence zmíněného období nečinnosti sama o sobě ještě nemusí nutně vést k závěru o porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě. Průběh namítaného řízení trvajících čtyři roky a 1 měsíc lze hodnotit (s výhradou shora uvedeného období nečinnosti) jako plynulý. Zmíněný průtah se pak soudu ve vztahu k celkové délce řízení, kterou soud s přihlédnutím ke všem okolnostem případu rozebraným shora neshledává nepřiměřenou, jeví jako tolerovatelný, neboť pro věc bylo zcela zásadní, že se jednalo o věc s cizím prvkem. Soud v napadeném řízení nejprve doručoval do ciziny, následně provedl čtyři mezinárodní dožádání, v rámci kterých pátral po pobytu žalovaného č. 2. Řízení tedy bylo složité zejména procesně. Rovněž samotná žaloba nebyla způsobila projednání a soudní poplatek nebyl zaplacen společně s podáním návrhu. Hranici objektivně tolerovatelné nepřiměřenosti celkové délky tak namítané řízení nepřekročilo.
15. Vzhledem k tomu, že nedošlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, požadavek žalobce na zaplacení zadostiučinění v penězích tedy není oprávněný, proto byla žaloba zamítnuta (výrok I.).

16. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 151 odst. 3 o. s. ř., když procesně úspěšné žalované náleží paušální náhrada za 1 úkon (podání vyjádření k žalobě) á 300 Kč podle vyhlášky č. 254/2015. Sb. (výrok II.).

Poučení:

Proti rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 a rozhodoval by o něm Městský soud v Praze.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozhodnutím splněna dobrovolně, může oprávněná podat návrh na výkon soudního rozhodnutí či exekuci.

Praha 24. ledna 2020

Mgr. Jan Lipert v. r.
soudce